

Historik – ändringar i vägledning 2015:1 Sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning

Vägledningen uppdateras fortlöpande. De senaste sakliga ändringarna i texten markeras med grå bakgrund.

När en vägledning ändras kompletteras serienumret (årtal och ordningsnummer) med ett versionsnummer. Vid den första ändringen får vägledningen versionsnummer 2.

I denna bilaga beskrivs kort de sakliga ändringar som gjorts i vägledningens olika versioner. Den senaste versionen redovisas först.

Version	Beslutsdatum	Ändringar i kapitel, avsnitt eller bilaga
7	2017-12-14	<p>Vägledningen har reviderats med anledning av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagändringar från och med den 1 januari 2018 om sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut • Förordningen (1995:938) om utbildningsbidrag för doktorander har upphört den 1 juli 2017 • Förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd (FAS) har upphört den 1 januari 2018 och ersatts av förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser (FEA) • Bestämmelserna om studiestartsstöd • En ny formatmall <p>Dessutom har följande tillägg och justeringar gjorts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En text om socialförsäkringens definition av begreppet arbetsförmåga (från Domsnytt 2016:013) har lagts in • Hänvisningar har justerats med anledning av den nya vägledningen 2017:1 <i>Övergripande bestämmelser i SFB, unionsrätten och internationella avtal</i> • Hänvisningar har justerats med anledning av den nya vägledningen 2017:2 <i>Ersättningar till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser</i>

		<ul style="list-style-type: none"> • Villkoren för sjukpenning i förebyggande syfte har förtydligats på olika sätt, bl.a. utifrån den nya handlägningsordningen för sjukpenning i förebyggande syfte • Ett tillägg om tillämpningen av bestämmelsen i 27 kap. 34 § andra stycket SFB har förts in • Förtydligande av hur behovsanställda bedöms i förhållande till rehabiliteringskedjan • Skrivningar om att handläggningen inte ska påverkas av stereotypa föreställningar och hur diskriminering i handläggningen förebyggs • Ordet intermittent anställd har genomgående ersatts av det enklare ordet behovsanställd • Skrivningarna i metodstödet för sjukpenning i förebyggande syfte har anpassats till den nya handlägningsordningen med ansökan om godkännande av behandlingsplan samt ansökan om sjukpenning i förebyggande syfte • Skrivningar om det nya läkarintyget (7804) i metodstödet för läkarintyg • Förtydligande i metodstödet om möjligheten att söka arbete med bibehållen sjukpenning samt erbjudandet om kontaktmöte • Ett nytt metodstöd som komplement till riktlinjerna (2006:6) <i>Samarbete vid arbetskada</i> • Förtydliganden om FMU i metodstödet för försäkringsmedicinska utredningar • Metodstödet för handläggning har kompletterats med läsanvisningar och konkreta tips för att bidra till att de mänskliga rättigheterna tillgodoses i handläggningen.
6	2017-06-19	<p>Vägledningen har reviderats med anledning av;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förtydligande om arbetslösas rätt till sjukpenning i förebyggande syfte • Domsnytt 2017:007 • Förändringar av mallar/blanketter i metodstödet för de administrativa rutinerna om arbetslivsinriktad rehabilitering inom Norden • Förändringar i metodstödet av hur framtida anspråk kontrolleras och kompletteras

		<ul style="list-style-type: none"> • Förändringar i metodstödet för grupp-konsultation/FMR • Nytt metodstöd för särskild utredning • Metodstödet för överlämningsmöte har reviderats med anledning av ett regleringsbrevsuppdrag • Skrivningar om hur diskriminering ska motverkas.
5	2016-10-28	<p>Vägledningen har reviderats med anledning av;</p> <ul style="list-style-type: none"> • den kompletterande pedagogiska utbildningen för personer med forskarexamen som infördes den 15 juli 2016 • Handläggningsändringen ansökan och beslut • Metodstöd för sjukpenning i förebyggande syfte • Domsnytt 2015:31, 2016:01, 2016:06, 2016:19 • Rättsligt ställningstagande 2016:04
4	2016-06-17	<p>Vägledningen har uppdaterats med anledning av åtgärder som beslutats efter tre rättsliga kvalitetsuppföljningar (Rättslig uppföljning 2016:1–3): De rör sjukpenning för tid före sjukanmälan (5.4). Att rehabiliteringspenning lämnas när den försäkrade är förhindrad att arbeta p.g.a. deltagande i aktiv rehabilitering (17.1.1) samt att kraven på medicinska underlag inte generellt kan sänkas vid korta sjukfall (8.6).</p> <p>Avsnitt 13.10.5–13.10.10 har tagits bort, informationen i fråga finns redan i avsnitt 20.4.1–20.4.7. Därutöver har ytterligare korrektur- och följdändringar förts in i vägledningen.</p>
3	2016-01-25	<p>Vägledningen har reviderats med anledning av de lagändringar som trädde i kraft den 1 februari 2016. Den viktigaste av dessa ändringar var att tidsbegränsningen för hur länge sjukpenning och rehabiliteringspenning kan betalas ut upphörde. Som en följd av detta upphörde även</p> <ul style="list-style-type: none"> • det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion (ALI)

		<ul style="list-style-type: none"> • bestämmelserna om i vilka situationer som fler dagar med sjukpenning på fortsättningsnivå kan beviljas • bestämmelsen om tre månaders karens efter en period med sjukersättning eller aktivitetsersättning. <p>Utöver det tillkommer vissa ytterligare följdändringar. Slutligen har vissa mindre korrigeringar och förtydliganden gjorts.</p>
2	2015-08-26	Med anledning av lagändring från den 7 september 2015 har ändringar gjorts i avsnitt 13.6.1
1	2015-05-04	En ny vägledning för sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning har tagits fram. Den ersätter vägledning 2004:2. Sjukpenning och samordnad rehabilitering, version 21.

Version 7

Läsanvisningar

Läsanvisningarna är anpassade till den nya formatmallen.

Kap 1

1.1 Historik

Historiken är kompletterad med lagändringen som infördes den 1 januari 2018 som bl.a. gör det möjligt att i större utsträckning betala ut sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut.

Kap 2

2.1.2 Är den sökande försäkrad enligt svensk lagstiftning?

Vissa förtydliganden har gjorts kring förhållandet mellan internationella avtal och bestämmelserna i SFB.

2.6 Begreppet arbetsförmåga

Socialförsäkringens definition av begreppet arbetsförmåga har tagits in från Domsnytt 2016:013, med hänvisningar till relevanta förarbetsuttalanden.

2.10.1 De första 14 dagarna i en sjukperiod

En kort förklaring är tillagd att behovsanställda ibland kallas intermittent anställda eller anställda dag för dag.

2.10.2 Efter de första 14 dagarna i sjukperioden

Texten är ändrad med anledning av att FEA ersätter FAS.

Kap 3

3.6 Försäkringen och utbetalning av ersättning för arbetsresor

Orden ”i original” har tagits bort från texten. Detta beror på att försäkrade från och med novemberreleasen 2017 via Mina sidor kan bifoga sina kvitton, läkarutlåtanden eller liknande digitalt. Det gäller bl.a. e-tjänsten Försäkringen ersättning för arbetsresor (7373).

Kap 4

4.2.3 En av Försäkringskassans godkänd plan

Avsnittet har förtydligats så att det blir tydligare att det handlar om Försäkringskassans godkännande av plan i förhållande till den nya handlägningsordningen för sjukpenning i förebyggande syfte.

4.2.4 Sjukpenning i förebyggande syfte vid utredning beslutad av Försäkringskassan

Det har förtydligats vilken yrkesroll som gör vad i dessa sammanhang.

4.3.3 Beslut om sjukpenning i förebyggande syfte

Avsnittet har förtydligats genom att en mening har tagits bort så att avsnittet blir tydligare utifrån den nya handlägningsordningen för sjukpenning i förebyggande syfte.

Kap 5

5.4.1 Sjukanmälan för studerande under tid med studiestöd eller studiestartsstöd

Studiestartsstöd har lagts till i rubriken och det hänvisas också till vad som gäller vid sjukanmälan för personer med studiestartsstöd.

Kap 6

6.1 Bestämmelsen om sjukperiod

Avsnittet har reviderats med anledning av lagändring om sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut. Det medför att tid då en försäkrad interimistiskt beviljas sjukpenning med stöd av 112 kap. 2 a § SFB ingår i sjukperioden.

Kap 8

8.3.2 Läkarintygsföreläggande för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program

Ändrad skrivning med anledning av förordningen (2017:819). Ett beslut om läkarintygsföreläggande gäller **inte** ersättningar som betalas ut med

stöd av förordningen. Före den 1 januari 2018 omfattades aktivitetsstöd och utvecklingsersättning av sådant beslut.

Kap 10

10.1.2 Försäkrade som börjat få ålderspension och innan dess fick hel sjukersättning

Det har förtydligats att det inte krävs faktisk utbetalning för att bestämmelsen i 27 kap. 34 § andra stycket SFB ska vara tillämplig. Se Domsnytt 2017:022.

Kap 11

11.2 Rehabiliteringskedjan

Det har förtydligats hur behovsanställda bedöms i förhållande till rehabiliteringskedjan.

11.12 Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program

Ändrad skrivning med anledning av att förordningen (1996:1100) har upphört. Försäkringskassan ska från och med 1 januari 2018 inte längre bedöma arbetsförmågan för att avgöra om den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program kan behålla aktivitetsstöd vid frånvaro på grund av sjukdom. Det innebär att 27 kap. 55 a § SFB inte längre tillämpas vid prövning av rätt till aktivitetsstöd vid sjukdom.

11.14 Arbetsförmågans nedsättning vid studier

Avsnittet har uppdaterats med anledning av de nya reglerna om studiestartsstöd.

Kap 13

13.1 Beräkningsmetoder

Två meningar om sjukpenning i förebyggande syfte har tagits bort eftersom de tog sikte på rätten till sjukpenning i förebyggande syfte snarare än beräkningen. De borttagna meningarna hade dessutom en utformning som var motstridig innehållet i kapitel fyra av vägledningen.

13.2.2 Undantag från huvudregeln – situationer när sjukpenningen ska arbetstidsberäknas

Texten är ändrad med anledning av att FEA ersätter FAS.

Kap 14

14.3.3 Studerande och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program har inte rätt till sjukpenning i särskilda fall

Mindre ändringar har gjorts med anledning av lag och förordning om ett nytt studiestöd (studiestartsstöd) från och med den 2 juli 2017.

14.9 I vilka situationer kan den försäkrade behålla rätten till sjukpenning i särskilda fall?

Texten är ändrad med anledning av att FEA ersätter FAS.

Kap 15

15.8.2 Arbetsgivaren ska vidta åtgärder

Stycket om Arbetsmiljöverket har reviderats med anledning av ny överenskommelse.

15.9 Den försäkrades skyldigheter

Borttagen text om doktorander med utbildningsbidrag med anledning av att förordningen (1995:938) har upphört.

Kap 17

17.4 Samordning med andra förmåner

Avsnittet har ändrats med anledning av en ändring i 31 kap. 12 § SFB som beror på att studiestartsstöd har införts från och med den 2 juli 2017.

Kap 19

19.10 I vilka situationer kan den försäkrade behålla rätten till rehabiliteringspenning i särskilda fall?

Texten är ändrad med anledning av att FEA ersätter FAS.

Kap 20

Det inledande stycket har kompletterats med skrivningar om att inte låta handläggningen påverkas av förutfattade meningar utifrån diskrimineringsgrunder eller stereotypa föreställningar, hur diskriminering i handläggningen förebyggs samt en hänvisning till den statliga värdegrunden och Försäkringskassans etiska kod.

20.1.2 Formen för ansökan

Förtydligande om att ett ärende avslutas när ett slutligt beslut har fattats för den aktuella anspråksperioden, oavsett om den försäkrades ansökan beviljas, avslås, avvisas eller avskrivs.

Kap 21

Det inledande stycket har kompletterats med en skrivning om att Försäkringskassans skyldighet att fatta beslut även gäller om den försäkrade ansökt om en annan förmån för samma tid som han eller hon gjort anspråk på sjukpenning, oavsett om ansökan har beviljats eller inte.

21.3 Interimistiska beslut om att bevilja sjukpenning

Avsnittet har fått en ny rubrik. Avsnittet har omarbetats med anledning av en lagändring som ger Försäkringskassan utökade möjligheter att

interimistiskt betala ut sjukpenning under tid för utredning och i avvaktan på slutligt beslut. Två nya underavsnitt 21.3.1 och 21.3.2 har lagts till. Tidigare avsnitt 21.3.1 som handlar om interimistiska beslut om att hålla inne ersättningen har flyttats till ett eget avsnitt 21.4.

21.6.2 Underrättelse om övervägande till beslut (nytt avsnitt)

Nytt avsnitt med anledning av lagändring om sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut som innebär att en försäkrad normalt ska underrättas om ett tänkt beslut om att helt eller delvis avslå en ansökan om sjukpenning och få tillfälle att lämna synpunkter innan slutligt beslut fattas. Det nya avsnittet innebär att efterföljande avsnitt i kapitlet förskjuts.

Kap M 4

M 4.1.2 Handläggningen av ett ärende

I texten framkommer att den försäkrade först ansöker om att få behandlingsplanen godkänd och efter genomförd behandling eller rehabilitering ansöker om sjukpenning i förebyggande syfte för dagar då han eller hon avstått från arbete.

Avsnittet har kompletterats med skrivningar om våldsutsatthet.

M 4.1.3 Uppgifter som ska finnas i ansökan om godkännande av behandlingsplan för sjukpenning i förebyggande syfte

Rubriken är ändrad och avsnittet har anpassats till ansökan om godkännande av behandlingsplan.

M 4.1.4 Vilka uppgifter ska planen för medicinsk behandling eller rehabilitering innehålla?

Det har förtydligats vilka uppgifter planen för medicinsk behandling eller rehabilitering ska innehålla.

M 4.2 Bedömning av planen

Ett par språkliga justeringar av texten. Avsnittet har också kompletterats med skrivningar om att uppmärksamma stereotypa föreställningar när ett ärende handläggs.

M 4.3 Vad ska ansökan om förebyggande sjukpenning innehålla?

Rubriken är ändrad och texten har anpassats till att den försäkrade lämnar in en ansökan om förebyggande sjukpenning.

M 4.4 Bedömning av rätten till sjukpenning i förebyggande syfte

Texten har anpassats till att den försäkrade lämnar in en ansökan om godkännande av behandlingsplan samt en ansökan om förebyggande sjukpenning.

Kap M 8

M 8.1.1 Vilka uppgifter behövs i intyget?

Ändringar med anledning av att ett nytt läkarintyg publicerats i november 2017.

M 8.1.2 Två läkarintyg under övergångsperiod

Nytt avsnitt med anledning av att vi har två läkarintyg under en övergångsperiod. Läkarintygen beskrivs under två olika rubriker, ”Fälten i läkarintyg 7263” för det gamla intyget och ”Fälten i läkarintyg 7804” för det nya.

Kap M 11

M 11.1.2 Planering dag 91-181

Förtydligande om möjligheten att söka arbete med bibehållen sjukpenning under dag 91-180 i rehabiliteringskedjan.

Kap M 15

M 15.2.8 Övriga aktörer

Beskrivningen av vad samordningsförbund kan göra har justerats, för att ge en mer heltäckande bild.

M 15.5.5 Klargöra kundens ekonomiska ersättning (FK)

Texten är ändrad med anledning av att FEA ersätter FAS. Det framgår att den andra punkten i punktlistan inte är uttömmande utan att aktivitetsstöd i form av kompletterande belopp är ett exempel på förmån som kan påverka storleken på olika tilläggsförmåner. Fotnot som tidigare förklarade att utvecklingsersättning inte samordnas har tagits bort eftersom utvecklingsersättning nu har samordningsbestämmelse.

Kap M 20

Det inledande stycket knyter an till skrivningarna i kapitel 20 om att motverka diskriminering och ger stöd för att underlätta en jämlik handläggning och uppmärksamma våld i nära relationer. I avsnittet finns också vidare läsanvisningar för oros- och polisanmälningar när ett barn far illa.

M 20.2 Anspråksperiod och ansökan (tidigare avsnitt M 20.1.4)

Avsnittet har omstrukturerats med anledning av att ett nytt underavsnitt har lagts till (M 20.2.1) som beskriver hur man ska hantera ett intyg som kommer in innan beslut har fattats för den tidigare anspråksperioden. Mindre förtydligande har gjorts i texten i övrigt men de innebär ingen ändring i sak.

M 20.3 Samarbete vid arbetsskada

Nytt metodstöd för samarbete vid arbetsskada.

M 20.4.4 Genomförande av möte

Avsnittet har kompletterats med skrivningar om att formulera frågor som inte grundar sig på stereotypa föreställningar, att det är ett tillfälle att uppmärksamma våldsutsatthet, att det ibland kan vara lämpligt att fråga hur den försäkrade vill ta del av SASSAM-kartan för godkännande samt med en hänvisning till M 20 och den läsanvisning som finns där.

M 20.5.1 Samtal med arbetsgivaren

Avsnittet har kompletterats med skrivningar om att formulera frågor som inte grundar sig på stereotypa föreställningar samt med en hänvisning till M20 och den läsanvisning som finns där.

M 20.6.6 Genomförande av mötet

Avsnittet har kompletterats med en skrivning om vikten att göra medvetna val när behovet av åtgärder utreds och planeras samt med en hänvisning till M20 och den läsanvisning som finns där.

M 20.7 Erbjudande om kontaktmöte

Förtydligande om kontaktmötet och möjligheten att söka arbete med bibehållen sjukpenning under dag 91-180 i rehabiliteringskedjan.

M 20.9 Försäkringsmedicinska utredningar

Metodstödet har omarbetats och förtydligats.

Kap M 21

Avsnitten om information och kommunikering (tidigare 21.1–21.1.7) samt om beslut inkl. interimistiska beslut (tidigare 21.3–21.3.10) har flyttats samt omarbetats med anledning av lagändringen om sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut. Nedan beskrivs de större förändringar som har gjorts. Mindre anpassningar har dock gjorts i flera avsnitt som inte nämns nedan. Följande avsnitt har tagits bort helt med anledning av lagändringen:

- M 21.1.3 När det inte finns uppgifter från annan att kommunicera
- M 21.5.8 Ej rätt till sjukpenning på fortsättningsnivå

En mindre ändring har även gjorts i metodstödet om kvalitetssäkring, med anledning av nya ärendeslag i ÄHS.

M 21.1 Interimistiska beslut om att bevilja sjukpenning (tidigare avsnitt M 21.3.3)

Avsnittet har reviderats med anledning av lagändringen om sjukpenning i avvaktan på beslut som ger Försäkringskassan ytterligare möjlighet att bevilja sjukpenning interimistiskt. Nya underavsnitt har lagts till. Nytt ställningstagande om att interimistiskt beslut om att bevilja sjukpenning ska fattas i ärendets journal. Även nytt ställningstagande om att ett slutligt beslut som ersätter ett interimistiskt kan fattas i journal, i de fall den försäkrade har rätt till sjukpenning.

M 21.2.2 Utomlands utan medgivande

Avsnittet har omstrukturerats. Mindre tillägg har gjorts med anledning av lagändringen om sjukpenning i avvaktan på beslut som innebär att en försäkrad normalt ska underrättas och få tillfälle att lämna synpunkter innan beslut.

M 21.2.3 Sent inkomna anspråk (tidigare avsnitt M 21.3.4)

Det har tydliggjorts att det kan finnas skäl som talar emot att betala ut sjukpenning under utredningstid och i avvaktan på slutligt beslut om den försäkrade dröjer med att lämna in förlängt läkarintyg. Text om ärenden som handläggs i det automatiska flödet har lagts till.

M 21.3.1 Information när den försäkrade sannolikt inte har rätt till sjukpenning för ytterligare en period (tidigare avsnitt M 21.1)

Det har tydliggjorts att det kan finnas skäl som talar emot att betala ut sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut, om den försäkrade i god tid innan rätten till sjukpenning upphör har fått information om att han eller hon sannolikt inte har rätt till sjukpenning för ytterligare en period.

M 21.3.2 Information när den försäkrade sannolikt inte har rätt till sjukpenning inför ny bedömningsgrund i rehabiliteringskedjan (tidigare avsnitt M 21.1.1)

Det har tydliggjorts att det kan finnas skäl som talar emot att betala ut sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut, om den försäkrade i god tid innan bedömningsgrunden ändras har fått information om att han eller hon sannolikt inte har rätt till sjukpenning i förhållande till den nya bedömningsgrunden.

M 21.3.3 Underrättelse om övervägande till beslut och kommunikering (tidigare avsnitt M 21.1.2)

Avsnittet har reviderats med anledning av lagändring om sjukpenning i avvaktan på beslut, som innebär att den försäkrade normalt ska underrättas och ges tillfälle att lämna synpunkter innan ett ärende avgörs som är till nackdel.

M 21.3.4 Underrättelse- och kommuniseringsbrevets innehåll (tidigare avsnitt M 21.3.5)

Avsnittet har reviderats med anledning av lagändring och sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut, som innebär att den försäkrade normalt ska underrättas och ges tillfälle att yttra sig innan ett ärende avgörs som är till nackdel.

M 21.3.7 Om den försäkrade vill ha längre kommunikeringstid (tidigare avsnitt M 21.3.8)

En mindre ändring har gjorts med anledning av lagändringen om sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut.

M 21.4.2 Vad ska kvalitetssäkras?

Ändring har gjorts med anledning av nya ärendeslag i ÄHS. Den som kvalitetssäkrar ärendet ska även säkerställa att

- det framgår vilket underlag som ligger till grund för beslutet och i vilket ärende underlag finns (om det inte finns i det aktuella) alla underlag som ligger till grund för ett beslut har kopierats över till det aktuella ärendet om det gäller ett beslut som går den försäkrade emot

Version 6

Kap 4

4.3 Ersättningsbar tid

Ny text om arbetslösas rätt till förebyggande sjukpenning.

Kapitel 8

8.3.1 Läkarintygsföreläggande enligt sjuklönelagen

Felaktig hänvisning till Vägledning 2011:01 Sjuklöneförmåner är borttagen.

Kap 11

11.1 Bakgrund och syfte

Rättelse av SOU-nummer.

Kap 13

13.2.7 Familjehemsförälder som inte kan vårda barnet – andra stycket i 6 §

Rättelse av hänvisning.

Kap 15

15.12 Skada i samband med rehabilitering

Ordet arbetsprövning är borttaget eftersom det inte längre ingår i den försäkring som är tecknad.

Kap 21

21.1 Avisning om ansökan är ofullständig, har stora formella brister, om frågan redan prövats eller när beslutet vunnit laga kraft

Domsnytt 2017:007 har arbetats in och rubriken är justerad. Avsnittet har fått underrubriker och texten har anpassats till det.

21.4.1 Förbehåll för nya omständigheter

Stycket om vad som är en ändrad faktisk omständighet har förtydligats.

Kap M 8

M 8.1.1 Vilka uppgifter behövs i intyget?

Fält 14–16 ”Underskrift”

Ändringar med anledning av att lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer har upphävts och att ändring gjorts i 10 kap. 6 § Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2005:29) om utfärdande av intyg inom hälso- och sjukvården.

Kap M 15

M 15.4.1 Arbetar i ett nordisk land och är bosatt i Sverige

Ändringar med anledning av ny blankett för kvittens (6434). Avsnittet har kompletterats med namn på aktuella blanketter.

M 15.4.2 Bor i annat nordisk land och arbetar i Sverige

Ändringar med anledning av ny mall för samtycke (15455) och den nya blanketten för kvittens (6434). Avsnittet har kompletterats med namn på aktuella blanketter och mallar.

Kap M 20

M 20.1.4 Anspråksperiod och ansökan.

Avsnittet har ändrats med anledning av handlägningsändringen ansökan och beslut. Avsnittet har reviderats med en beskrivning av hur framtida anspråk kontrolleras och kompletteras.

M 20.8 Att konsultera en försäkringsmedicinsk rådgivare (FMR), tidigare Den försäkringsmedicinska rådgivarens roll

Metodstödet har reviderats med anledning av ISF:s rapport 2015:17 samt ett förbättringsförslag. Syftet med revideringen är att ge handläggarna och FMR ett tydligare och enhetligare stöd, framförallt gällande dokumentation efter muntlig konsultation med FMR. I samband med revideringen har språk och struktur setts över och omarbetats. Följande sakliga ändringar har gjorts:

- Inför en konsultation ska handläggare dokumentera att han eller hon planerar att konsultera FMR. Det för att det ska gå att följa ärendets gång.
- FMR får ta del av hela ärendet innan eller under en muntlig konsultation om det är nödvändigt för att han eller hon ska kunna ge handläggaren ett relevant stöd.
- FMR ska i första hand konsulteras muntligt. Orsaken till det är att Försäkringskassan ska använda FMR:s tid så ändamålsenligt och effektivt som möjligt.
- Handläggare ska om möjligt dokumentera vad FMR sagt innan den muntlig konsultation avslutas. Om handläggaren väntar med att dokumentera kan minnesbilden försämrats, och dokumentationen riskerar att bli otydlig eller felaktig.
- Vad FMR har sagt ska dokumenteras i en bilaga. Handläggarens bedömning och planering efter konsultationen ska dokumenteras i journal. Det blir då tydligt vad FMR har sagt och vad som är handläggarens bedömning.

I metodstödet har det också förtydligas varför ett ärende ska diskuteras oidentifierat vid en gruppkonsultation samt vad handläggaren alltid måste dokumentera efter en muntlig konsultation. En del andra mindre korrigeringar har även gjorts.

M 20.9 Särskild utredning

Nytt metodstöd för särskild utredning.

Kap M 21

M 21.2 Kvalitetssäkring

Ordet yrkesroll har ersatts av personer.

M 21.1.5 Erbjudande om överlämningsmöte

Metodstödet har reviderats och utökats med anledning av ett regleringsbrevsuppdrag om att skapa goda förutsättningar för övergångar till Arbetsförmedlingen för personer som inte längre bedöms ha rätt till sjukpenning. Syftet med revideringen är att ge handläggarna ett bättre stöd inför, under och efter mötet samt att beskriva syftet med mötet på ett tydligare sätt.

Version 5

Kap 5

5.4.2 Sjukanmälan för studerande vid kompletterande pedagogisk utbildning för personer med forskarexamen

Nytt avsnitt avseende sjukanmälan för studerande vid kompletterande pedagogisk ämneslärarutbildning för personer med forskarexamen utifrån de förordningar som trädde i kraft den 15 juli 2015.

Kap 6

6.1 Om ersättningsperiod

Hänvisning till RS 2016:04 har lagts in.

Skrivningen om en situation som inträffar när dagarna i sjukförsäkringen tar slut har tagits bort med anledning av tidigare lagändring.

Kap 11

11.3.3 Rättspraxis om hur arbetsförmågan ska bedömas i vissa situationer när SGI:n är skyddad

Domsnytt 2016:01 har arbetats in.

11.5.2 Angående vad som är normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden

Försäkringskassans uppfattning om vad som är normalt förekommande arbeten i det kammarrättsmål som återges i Domsnytt 2015:31 har lagts in.

11.5.5 Rättspraxis om särskilda skäl att inte pröva en persons arbetsförmåga mot normalt förekommande arbeten

Domsnytt 2016:06 har lagts in och avsnittet har redigerats om något med anledning av detta. Hänvisning till vad kammarrätter tidigare har sagt i frågan har tagits bort.

11.12 Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program

Ändringarna är ett förtydligande av hur arbetsförmågan ska bedömas för vissa försäkrade som är tillfälligt sjukfrånvarande från arbetslivsinriktad rehabilitering. Ändringarna är en följd av ett tidigare förtydligande i kapitel 17 om att rehabiliteringspenning endast ska betalas ut när den försäkrade är förhindrad att arbeta på grund av att han eller hon deltar aktivt i rehabilitering (se historik för version 4).

11.15 Arbetsförmågans nedsättning för studerande vid kompletterande pedagogisk utbildning för personer med forskarexamen (KPU)

Nytt avsnitt avseende arbetsförmågans nedsättning för studerande vid kompletterande pedagogisk ämneslärarutbildning för personer med forskarexamen utifrån de förordningar som trädde i kraft den 15 juli 2015.

Kap 17

Rubrikernas numrering har ändrats.

Kap 20*20.1.2 Formen för ansökan*

Ändringen innebär ett förtydligande av vad som är en anspråksperiod och har skett till följd av lag och praxis (handlägningsändringen ansökan och beslut).

Kap 21*21.3.1 Interimistiskt beslut om att bevilja ersättning*

Ändringen innebär ett förtydligande av interimistiska beslut om att bevilja ersättning. Ändringen har skett till följd av lag och praxis (handlägningsändringen ansökan och beslut).

21.4 Beslut om att bevilja en ansökan

Ändringen innebär ett förtydligande om att sjukpenning inte kan betalas ut under utrednings- och kommuniceringstid om den försäkrade inte har rätt till sjukpenning eller sannolikt har rätt till sjukpenning. Ändringen har skett till följd av lag och praxis (handlägningsändringen ansökan och beslut).

21.4.1 Beslut om sjukpenning för framtida period

Ändring av rubrik och text för att det inte ska framstå som att beslut om sjukpenning för framtida period är ovanligt eller endast görs i en undantagssituation.

Kap M 4*M 4 Sjukpenning i förebyggande syfte*

Nytt metodstöd

Kap M 8*M 8.2.3 Informera den försäkrade om att uppgifter saknas i intyget*

Ändringen innebär att det har förtydligats hur vi informerar den försäkrade om att uppgifter saknas i läkarintyget. Ändringen har skett till följd av lag och praxis (handlägningsändringen ansökan och beslut).

Kap M 11*M 11.2 Sjukanmälan för studerande vid kompletterande pedagogisk utbildning för personer med forskarexamen*

Nytt metodstöd avseende sjukanmälan för studerande vid kompletterande pedagogisk utbildning för personer med forskarexamen

Kap M 20

M 20.4 Anspråksperiod

Nytt avsnitt i metodstödet som beskriver hanteringen av inhämtande av anspråk. Ändringen har skett till följd av lag och praxis (handlägningsändringen ansökan och beslut).

Kap M 21

M 21.1 Information när den försäkrade sannolikt inte har rätt till sjukpenning för ytterligare en period.

Ändringen innebär att ett stycke har tagits bort. Stycket som tagits bort beskriver att vi inte ska betala ut sjukpenning för ytterligare period om vi tidigare informerat den försäkrade om att han eller hon sannolikt inte har rätt till sjukpenning. Ändringen har skett till följd av lag och praxis (handlägningsändringen ansökan och beslut).

M 21.1.3 När det inte finns uppgifter från annan att kommunicera

Ändringen innebär att exemplet på om när det inte finns uppgifter att kommunicera har ändrats. Det tidigare exemplet gällde ett ärende där den försäkrade inte hade rätt till sjukpenning för att dagarna med sjukpenning är slut. Avsnittet har korrigerats med anledning av att tidsbegränsningen av sjukpenning har upphört från och med den 1 februari 2016.

M 21.3 Beslut

Ändringen innebär förtydligande av att beslut ska fattas för hela anspråksperioden och att interimistiskt beslut fattas beslutsbrev. Ändringen har skett till följd av lag och praxis (handlägningsändringen ansökan och beslut).

M 21.3.1 Slutligt beslut

Avsnittet är nytt och förtydligar vad det innebär att fatta ett slutligt beslut för hela anspråksperioden.

M 21.3.2 Delbeslut

Ändringen innebär ett förtydligande av delbeslut och att de delar i texten som berör att vi inte ska betala ut sjukpenning för återstående period har tagits bort. Ändringen har skett till följd av lag och praxis (handlägningsändringen ansökan och beslut).

M 21.3.3 Interimistiskt beslut om att bevilja sjukpenning

Nytt avsnitt som beskriver hanteringen av interimistiska beslut om att bevilja sjukpenning. Ändringen har skett till följd av lag och praxis (handlägningsändringen ansökan och beslut).

M 21.3.4 Sent inkomna anspråk

Ändringen innebär att ett stycke har tagit bort. Det som tagits bort berör att vi inte ska betala ut sjukpenning för ett sent inkomna anspråk när arbetsförmågan inte är nedsatt. Ändringen har skett till följd av lag och praxis (handläggningsändringen ansökan och beslut).

Version 4

Kap 5

5.4 Rättspraxis som beskriver när sjukpenning kan betalas ut för mer än 7 dagar före sjukanmälan

Domsnytt 2016:012 har lagts in och det har förtydligats att det för att sjukpenning ska kunna betalas ut för tid före sjukanmälan måste det ha funnits hinder mot att göra anmälan eller särskilda skäl för samtliga dagar före anmälan. I övrigt har vissa förtydliganden om bl.a. begreppet särskilda skäl förts in.

Kap 8

8.5 Läkarintyg när arbetsförmågan försämras i ett pågående sjukdomsfall eller under viss rehabilitering

Avsnittet och avsnittets rubrik har uppdaterats med anledning av nya 8 b § i Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:13) om kontroll i sjukpenningärenden och ersättning för merutgifter vid resa till och från arbetet, m.m. Föreskriften gäller från och med den 1 juni 2016.

8.6.1 Försäkringskassans ställningstagande i Domsnytt 2016:013

Ändringar har gjorts med anledning av det som framkommit i Försäkringskassans rättsliga kvalitetsuppföljning (Rättslig uppföljning 2016:3) vilket bl.a. lett till att de så kallade förenklade läkarintygen inte längre ska användas. Domsnytt 2016:013 har förts in. Det har bl.a. förtydligats att Försäkringskassan alltid ska pröva om arbetsförmågan är nedsatt på det sätt som krävs för rätt till ersättning, att det inte är möjligt att göra en standardiserad arbetsförmågebedömning baserad på diagnos och att kraven på de medicinska underlagen inte kan sänkas generellt vid korta sjukfall. Ändringarna utgår från Domsnytt 2016:013 där det även finns ett nytt ställningstagande om vilka uppgifter som behövs i ett läkarintyg och hur uppgifterna ska värderas vid prövningen av rätten till sjukpenning.

Kap 13

Avsnitt 13.10.5–13.10.10

Avsnitten har tagits bort då informationen i fråga redan finns i avsnitt 20.4.1–20.4.7.

Kap 17

17.1.1 Hur bedöms arbetsförmågan i samband med rehabiliteringspenning?

Det har förtydligats att rehabiliteringspenning endast ska betalas ut när den försäkrade är förhindrad att arbeta på grund av att han eller hon deltar aktivt i rehabilitering. Förtydligandet har sin bakgrund i Försäkringskassans rättsliga kvalitetsuppföljning (Rättslig uppföljning 2016:2). Kapitlet har även uppdaterats så att rubrikerna blir mer informativa.

Kap M 8

M 8.1.1 Vilka uppgifter behövs i intyget?

Det som avser differentierat intygande (dvs. förenklade läkarintyg) har tagits bort av samma orsak som redovisats ovan under kapitel 8.

M 8.1.2 Differentierat intygande

Avsnittet har tagits bort (se föregående stycke).

Version 3

Vägledningen har reviderats med anledning av lagändring från den 1 februari 2016 som innebär att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen avskaffas.

Övergångsbestämmelser till lagändringen beskrivs i bilaga *Övergångsbestämmelser och bestämmelser om den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen före den 1 februari 2016*.

Även vissa förtydliganden har gjorts i vägledningen som inte har med lagändringarna att göra. Nedan följer en mer detaljerad förteckning över vilka sakliga ändringar, förtydliganden och tillägg som har gjorts.

Kap 4

4.3.2 Dagar med sjukpenning i förebyggande syfte

Avsnittet har korrigerats med anledning av att 27 kap. 24 a § SFB har upphört från och med 1 februari 2016.

Kap 7

7.2 Inledande bestämmelse om tidsbegränsning av sjukpenning

Avsnittet har korrigerats med anledning av att tidsbegränsningen av sjukpenning har upphört från och med den 1 februari 2016. 7.3 Förmånstiden för sjukpenning på normalnivå.

7.3 Förmånstiden för sjukpenning på normalnivå

Förtydligande: om en försäkrad har haft en eller flera ersättningsperioder under de senaste 450 dagarna *kan* det innebära att sjukpenning på normalnivå inte kan lämnas för ett helt år i en följd.

7.4 Förmånstiden för sjukpenning på fortsättningsnivå

Korrigeringar med anledning av att tidsbegränsningen av sjukpenning har upphört från och med den 1 februari 2016. Avsnittet *Ersättning som likställs med sjukpenning på fortsättningsnivå* har tagits bort med anledning av lagändringen. Hänvisning till bilaga.

7.4.1 Förutsättningar för att kunna beviljas fler dagar med sjukpenning på fortsättningsnivå

Avsnittet har i stora delar flyttats till bilaga.

Kap 8

8.2 Huvudregeln – läkarintyg senast från och med åttonde dagen i sjukperioden

Tidigare skrivning om att endast legitimerad läkare eller läkare som efter avslutad läkarutbildning går igenom sin AT-utbildning har behörighet att utfärda läkarintyg har tagits bort. Även personer som genom ett särskilt förordnande från Socialstyrelsen eller från landsting har behörighet att utfärda intyg.

Kap 9

9.5.1 Återinsjuknanderegeln för karensdagar

Avsnittet har korrigerats med anledning av att 27 kap. 24 a § SFB har upphört från och med den 1 februari 2016.

Kap 10

10.1 Sjukpenning i samband med sjukersättning, aktivitetsersättning eller ålderspension

Avsnittet har korrigerats med anledning av att 27 kap. 35 a § SFB har upphört från och med den 1 februari 2016.

10.1.4 Sjukpenning efter period med sjukersättning eller aktivitetsersättning

Avsnittet har korrigerats med anledning av att 27 kap. 35 a § SFB har upphört från och med den 1 februari 2016. Hänvisning till bilaga.

Kap 11

11.2 Rehabiliteringskedjan

Förtydligande: vilken bedömningsgrund som är aktuell bestäms av hur länge arbetsförmågan har varit nedsatt.

11.5 Bedömning av arbetsförmågans nedsättning efter 180 dagar

Förtydligande att särskilda skäl och oskäligt även kan tillämpas för egenföretagare.

11.8 Sammanläggning av sjukperioder

Förtydligande om vilken bedömningsgrund som är aktuellt efter en sammanläggning när den försäkrade hamnar efter dag 180 i rehabiliteringskedjan redan första dagen i sjukperioden.

Justeringar med anledning av att lydelsen i 27 kap. 51 § ändrats från och med den 1 februari 2016.

11.8.1 Arbetslivsintroduktion med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning

Avsnittet har flyttats till bilagan om övergångsbestämmelser med anledning av att 51 § ändrats från och med den 1 februari 2016.

11.14 Arbetsförmågans nedsättning vid studier

Korrigerigering med anledning av att den som har studiehjälp inte omfattas av bestämmelserna i 3 kap. studiestödsförordningen.

Kap 13

13.2.2 Undantag från huvudregeln – situationer när sjukpenningen ska arbetstidsberäknas.

I avsnittet Under studietid – punkten 2 har förtydligande gjorts av sjukpenning till studerande under sommaruppehåll.

13.6.1 Sjukpenning ska begränsas till högst 543 kronor per dag om den försäkrade är arbetslös

Tillägg av övergångsbestämmelse.

Kap 14

14.3.5 När inträder rätten till sjukpenning i särskilda fall?

Stycket om karenstid tre månader efter tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning är borttaget med anledning av att 27 kap. 35 a § SFB har upphört från och med den 1 februari 2016.

14.5 Ersättningsnivåer

Förtydligande av förmånsnivå och ersättningsnivå.

14.9 Hur länge kan en försäkrad få sjukpenning i särskilda fall?

Avsnittet har tagits bort med anledning av att tidsbegränsningen av sjukpenning upphört från och med den 1 februari 2016.

14.10 Karensregler

Hela avsnittet har tagits bort eftersom det inte avviker från bestämmelserna i kap. 27 eller 28 SFB.

Kap 15

15:6 Rehabilitering av personer som är bosatta och arbetar i olika länder
IM 2015:06 om utökat tillämpningsområde för nordiska konventionen har arbetats in i andra stycket.

15.8.2 Arbetsgivaren ska vidta åtgärder

Texten om Arbetsmiljöverket är omarbetad på grund av sakfel.

15.10.2 Skyldigheter i enskilda ärenden

Tillägg att Försäkringskassan inte kan kräva att arbetsgivaren genomför rehabiliteringsåtgärder.

Kap 16

16.4 Hur länge kan man få rehabiliteringsersättning?

Borttag av skrivningen om begränsning i förmånstiden på grund av lagändring.

Kap 17

17:2 Beräkning och förmånstid

Avsnittet har korrigerats med anledning av att tidsbegränsningen av sjukpenning har upphört från och med den 1 februari 2016.

Kap 19

19.9 Förmånstid för rehabiliteringspenning i särskilda fall

Korrigerat utifrån lagändring kap. 31a kap.12 § och 27 kap. 24 a §.

Kap 20

20.1 Ansökan

Avsnittet har korrigerats med anledning av att 110 kap. 6 § SFB har ändrats från den 1 februari 2016. Hänvisning till bilaga.

20.2.2 Försäkringskassans utredningsbefogenheter

Nytt underavsnitt som beskriver arvode och resekostnader vid avstämningsmöte enligt Försäkringskassans föreskrifter (2010:35) för avstämningsmöte.

Kap 21

21.4.1 Det går att besluta om sjukpenning framåt i tiden

Förtydligande kring delbeslut och förbehåll för nya omständigheter.

21.6 Särskild beslutsordning

Avsnittet är flyttat till bilaga.

Kap M 7

M 7.1 Automatisk eller manuell beräkning av dag 364?

Exempel på orsaker till att dag 364 inte har kunnat räknas ut automatiskt har tagits bort.

M 7.2 Metodstöd vid ansökan om fler dagar med sjukpenning på fortsättningsnivå på grund av arbetsskada

Avsnittet har flyttats till bilaga.

M.7.3 Information till den försäkrade inför att hans eller hennes sjukpenningdagar tar slut

Rubriken och innehållet har korrigerats med anledning av att tidsbegränsningen av sjukpenning upphör från och med den 1 februari 2016.

Kap M 8

M 8.1 Vilka uppgifter behövs i intyget?

Texten om elektronisk signatur i läkarintyg som sänds in till Försäkringskassan i pappersform har skrivits om på grund av ändrad hantering (se under rubriken ”Fält 14–16 Underskrift”).

M 8.2.2 Skriftlig komplettering

Tillägg: komplettering av läkarintyg kan göras elektroniskt via fråga/svarsfunktion.

Kap M 11

M 11.1.3 Information vid avslag efter sammanläggning av dagar i sjukperioder

Nytt metodstöd

M 11.1.4 Bedömning efter deltagande i arbetsmarknadspolitiskt program

Korrigerings: Den som är anställd ska bedömas i förhållande till aktuell bedömningsgrund i rehabiliteringskedjan.

Förtydligande att den försäkrade ska ha formell möjlighet att återinträda i programmet.

Kap M 15

M 15.2.6 Arbetsförmedlingen

Skrivningen om arbetslivsintroduktion har tagits bort med anledning av att programmet har upphört från och med den 1 februari 2016.

M 15.4 De administrativa rutinerna om arbetslivsinriktad rehabilitering inom Norden

Förtydligande om var information som berör nordiska konventionen finns med anledning av utökade tillämpningsområde.

M 15.5 Förstärkt samarbete med Arbetsförmedlingen.

Avsnittet har korrigerats med anledning av att tidsbegränsningen för sjukpenning har upphört från och med den 1 februari 2016. IM 2015:087 om att ansökan inte krävs har arbetats in.

I övrigt har metodstödet strukturerats om för att följa processen för det förstärkta samarbetet.

M 15.8.2 Arbetsmiljöverket

Första stycket har flyttat till avsnitt 15.8.2 *Arbetsgivaren ska vidta åtgärder*

Kap M 20

M 20.6 Plan för återgång i arbete

Metodstödet har omarbetats för att anpassas till den kommande handlägningsprocessen för sjukpenning och rehabilitering. Syftet med planen har förtydligats och vissa ändringar har gjorts om hur planen kan dokumenteras.

M 20.7.3 Aktivitetsförmågeutredning

Metodstödet har förtydligats i vissa delar utifrån IM 2015:129.

Kap M 21

Avsnitt om fler dagar med sjukpenning på fortsättningsnivå, särskild beslutsordning och bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen har tagits bort med anledning av lagändring den 1 februari 2016. En del av texten om särskild beslutsordning har flyttats till bilaga. De avsnitt som berörs är M 21.1.7, M 21.2–M 21.2.3, 21.3.6, M 21.3.9, M 21.4–M 21.4.2 och M 21.4.5.

M 21.1 Den försäkrade har troligen inte rätt till sjukpenning för ytterligare en period

Förtydligande kring syfte med informationen mm.

M 21.3.1 Delbeslut

Nytt metodstöd om delbeslut

Version 2

Vägledningen har reviderats med anledning av en lagändring, som innebär en höjning av beloppet för sjukpenning till arbetslösa. De nya reglerna

gäller från och med den 7 september 2015. Ändringarna finns i kapitel 13 avsnitt 13.6.1.